U PLJEVLJIMA

Značajan pad stope nezaposlenosti

U Pljevaljskoj opštini zabilježen je značajan pad nezaposlenosti. Od početka godine stopa nezaposlenosti smanjena je za skoro četiri procenta. Stopa, po podacima od 24. septembra, iznosi 15,38 odsto, dok je početkom godine bila 19,73 odsto. Iskazano nominalno, registrovani broj nezaposlenih u januaru je bio 2.283, a trenutno je na evidenciji 1.780 lica koja aktivno traže zaposlenje, odnosno 503 lica manje u odnosu na početak godine.

Ovakvi trendovi rezultat su ne samo redovnog zapošljavanja izraženog kroz činjenicu da su poslodavci sa područja opštine Pljevlja, u ovoj godini, prijavili 304 oglasa za 476 slobodnih radnih mjesta, već i primjene raznovrsnih mjera aktivne politike zapošljavanja.

Načelnik područne jedinice za Pljevlja i Žabljak Sabit Ćirišija ističe da aktivnosti koje preduzima Zavod za zapošljavanje Crne Gore na organizaciji i realizaciji aktivnih mjera zapošljavanja stvaraju preduslove za brže i produktivnije zapošljavanje, kao i uskladivanje samih procesa ponude i potražnje radne snage. Kroz sezonsko zapošljavanje uključeno je 509 lica koja su radni angažman ostvarili na turističko - ugostiteljskim, građevinskim, kao i u oblastima trgovine, kako u Pljevljima, tako i širom Crne Gore.

Ćirišija

Tokom ove godine Biro rada Pljevlja je organizovao obuke za deficitarna zanimanja, kao što su varioci, rukovaoci bagerom, rukovaoci utovarivačem, kuvari, vozači "C" i "E" kategorije, kako i kursevi stranih jezika.

"Na ovaj način omogućeno je nezaposlenim licima da brže dođu do radnog mjesta, a kroz programe javnih radova, grant šema za zapošljavanje lica sa invaliditetom stvarali su se uslovi za zapošljavanje teže zapošljivih lica, odnosno lica koja imaju evidentne prepreke u zapošljavanju. Inače, jedan od najvećih izazova u narednom periodu biće stvaranje mogućnosti za zapošljavanje ovih lica", naglašava Ćirišija.

On najavljuje da će Zavod do kraja godine nastaviti aktivnosti nasrealizaciji aktivnih mjera zapošljavanja, i to kroz programe osposobljavanja za samostalan rad, gdje će kod 12 poslodavaca u opštini Pljevlja biti uključeno 27 lica, a kroz program osposobljavanja za rad kod poslodavca, kod 10 izvođača, biće uključeno 163 lica sa evidencije nezaposlenih. Radni odnos za ova lica će trajati do šest mjeseci, uz očekivanje da će određeni broj i nakon završetka programa dobiti trajni angažman.

"Kada je riječ o starosnoj strukturi nezaposlenih bitno je istaći da učešće žena iznosi 56,96 odsto, a učešće nezaposlenih starijih od 50 godina je 40,22 odsto. Poredi toga, od ukupnog broja nezaposlenih njih 36,12 odsto su lica sa invaliditetom", kaže Ćirišija, dodajući da su ovo činjenice koje imamo u vidu prilikom kreiranja programa zapošljavanja.

Kada je riječ o kvalifikacionoj strukturi, prema evidenciji pljevaljskog Biroa rada, učešće lica sa trećim i četvrtim stepenom iznosi 58,20 odsto, dok je učešće lica sa visokom stručnom spremom, u odnosu na ukupan broj nezaposlenih 10 odsto.

Žabljak: Bez posla 61 osoba

U opštini Žabljak tokom ove godine, takođe, došlo je do pada aktivnih tražilaca zaposlenja. Na evidenciji Biroa rada Žabljak trenutno je evidentirano 61 nezaposleno lice, što čini stopu nezaposlenosti od 4,53 odsto.

"U odnosu na početak godine, broj nezaposlenih smanjen je za 50. Na Žabljaku se sprovode brojne aktivnosti na realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja, kao što su javni radovi, kursevi i drugi programi", kaže Sabit Ćirišija.

KONFERENCIJA »PERSPEKTIVA ZAPOŠLJAVANJA OSI U CRNOJ GORI I PRIMJERI DOBRE PRAKSE«

GRANT ŠEMAMA DO BOLJEG AMBIJENTA ZAPOŠLJAVANJA

Za grantove sprovedeno osam javnih poziva, vrijednosti 13,5 miliona eura. Subvenciju zarade koristi 660 poslodavaca, kod kojih je zaposleno 1.012 lica sa invaliditetom. Trudimo se i da im omogućimo veće šanse za sticanje praktičnih znanja, prilagodimo njihove sposobnosti tržištu rada i povećamo zapošljivost, kaže direktor ZZZ Suljo Mustafić

Detalj sa Konferencije

Grant šeme i javni pozivi za dodjelu nepovratnih sredstava značajno su doprinijeli da se ambijent zapošljavanja osoba sa invaliditetom unaprijedi, u odnosu na raniji period. To je ocijenio direktor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Suljo Mustafić, otvarajući završnu Konferenciju, uspješno realizovanog projekta, "Perspektiva zapošljavanja osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori i primjeri dobre prakse", u organizaciji Centra za građansko obrazovanje.

POVOLJNOSTI

"Zavod je, od kada je objavljen prvi javni poziv, do danas sprovelo osam javnih poziva, vrijednih 13,5 miliona eura. U Crnoj Gori je 660 poslodavaca koji su ostvarili pravo na subvenciju zarade, jer su zaposlili 1.012 osoba sa invaliditetom", saopštio je Mustafić, dodajući da Zavod realizuje brojne programe namijenjene osobama sa invaliditetom.

"Namjera nam je da, kao institucija koja se najneposrednije bavi rješavanjem problema nezaposlenosti, doprinesemo prevenciji njihove socijalne isključenosti. Trudimo se i da im omogućimo veće šanse za sticanje praktičnih znanja, prilagodimo njihove sposobnosti tržištu rada i povećamo zapošljivost. Nastojimo i da smanjimo predrasude, prije svega poslodavaca i šire javnosti, da osobe sa invaliditetom nijesu za radni angažman", istakao je direktor ZZZ.

Mustafić je, tom prilikom, kazao i da Zavod za zapošljavanje prepoznaje u civilnom sektoru snažnog partnera.

"Zavod sa Centrom za građansko obrazovanje ima dugogodišnju saradnju. Prepoznajemo ih kao kredibilnog realizatora raznih programa koji je, inovativnim idejama i profesionalnim odnosom u realizaciji projekata, dao pozitivan primjer u oblasti zapošljavanja osoba sa invaliditetom. Veliki je bio i njihov doprinos i u povećanju nivoa informisanosti drugih poslodavaca o mogućnostima i benefitima zapošljavanja OSI", rekao je Mustafić i dodao da su neviđene organizacije, angažmanom i predanošću, stvorile trajna partnerstva i utičale na proširenje mreže poslodavaca, koji zapošljavaju lica sa invaliditetom.

"Uspješnost realizacije brojnih projekata, te povećan broj poslodavaca koji zapošljavaju OSI i koriste, zakonske, subvencije - obrabruje nas, ali i obavezuje. Obavezuje da, u cilju otvaranja novih radnih mjesta i obezbjeđivanja dugoročnijeg zapošljavanja OSI, i u narednom periodu, razvijamo partnerske odnose i finansiramo kvalitetne projektne ideje. Zato i danas pozivam sva pravna lica, bilo da se radi o realnom, javnom ili civilnom sektoru, da svojim idejama doprinesu većoj uključenosti osoba sa invaliditetom, na tržište rada", zaključio je direktor ZZZ Suljo Mustafić.

PARTNERSTVO

Izvršna direktorica CGO-a **Daliborka Uljarević** je naglasila da osobe sa invaliditetom ostaju u vrhu lljestvice diskriminisanih u crnogorskom društvu.

"Nezaposlenost je ljuzrok ljvosiđeca svake dalje diskriminacije i marginalizacije OSI što posljedično šteti kako ovoj grupi, tako i društvu u cjelini s obzirom na to da ogromni potencijali ostaju neprimijenjeni kao polaga socijalnog i ekonomskog razvoja", ocijenila je Uljarević.

Samostalni savjetnik u Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom **Stanko Laković** apostrofirao je multiplikativne efekte projekta CGO-a koji uključuje različite subjekte i ciljeve, uključujući i podizanje svijesti javnosti i poslodavaca o mogućnostima i benefitima zapošljavanja osoba sa invaliditetom.

On se osvrnuo i na rezultate, navodeći da je na kraju 2014. bilo oko 90 poslodavaca koji su ostarvali pravo na subvenciju zarade.

"Sada imamo 660 poslodavaca. Obradili smo preko 890 zahtjeva za subvenciju zarade, dodjelili preko 30 bespovratnih sredstava za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada, a sada preko 60 poslodavaca ostvaruje pravo na subvenciju koja se odnosi na asistenciju u radu. U tih pet godina učinjen je veliki napredak u ovoj oblasti", dodao je on.

> *Zavod sa Centrom za građansko obrazovanje ima dugogodišnju saradnju. Prepoznajemo ih kao kredibilnog realizatora raznih programa koji je, inovativnim idejama i profesionalnim odnosom u realizaciji projekata*

Savjetnica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda za oblast diskriminacije **Dina Knežević** istakla je dobro iskustvo sa korisnikom ovog projekta koji je radio u instituciji Zaštitnika. Govoreći o značaju projekta, ona je navela podatak da se više od 60% osoba sa invaliditetom nalazi u siromaštvu, kao i da su oni najdiskriminisanija od svih marginalizovanih grupa.

Direktorica Arhimed d.o.o. **Dejana Ponoš**, govoreći o primjerima dobre prakse zapošljavanja izmjela je iskustvo Arhimeda u zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

"Od ovog projekta su svi imali koristi - kako zaposlene osobe sa invaliditetom koje su razvijale socijalne i radne vještine, tako i ostali zaposleni, jer su se naučili strpljenju, prihvatanju različitosti u svakom pogledu, empatiji, prilagođavanju, što je pokazalo i istraživanje među zaposlenima u Arhimedu", kazala je ona i dodala da je cilj svake kompanije nalaženje lojalnih i vrijednih ljudi, ali da i uključivanje osoba sa invaliditetom u društvo i radne zadatke, a ne samo u projekte mora postati cilj.

KORISNI RADNICI

Korisnica projekta **Andrea Pavičević** osvrnula se na iskustvo kroz projekat CGO-a i jačanje kapaciteta u okviru organizovanih intenzivnih dvomjesečnih obuka.

"Meni su ta stečena znanja bila jako korisna i primjenjujem ih na novom radnom mjestu. Smatram da je ovaj projekat bio izazovan kako za poslodavce, tako i za korisnike projekta. U Crnoj Gori je još nerazvijena svijest o pravima osoba sa invaliditetom iako oni mogu biti, u skladu sa svojim mogućnostima tj. vrsti invaliditeta, korisna radna snaga i dati svoj pečat različitim procesima", rekla je Pavičević.

Ona je istakla da mnogo toga zavisi od samog pristupa osobama sa invaliditetom, a imajući u vidu da oni kontinuirano naiđaze na nerazumijevanje, diskriminaciju i omalovažavanje, a što stimuliše i skepsu poslodavaca prema sposobnostima osoba sa invaliditetom da izvršavaju radne zadatke.

"Kako bi došli do zajedničkog cilja, neophodno je da osobe sa invaliditetom koriste svoja osnovna prava i slobode, a poslodavci da budu otvoreni. Osobe sa invaliditetom mogu biti kreatori velikih i važnih priča ukoliko im se pruži prilika, a treba ih prihvatiti individualno, prema ličnim kvalitetima i sposobnosti da da se suoče sa izazovima na radnom mjestu", zaključila je ona.

Rakočević i Kostić

SA KONFERENCIJE U BUDVI PORUČENO

POVEĆATI VRIJEME ZA PRIMJENU NAUČENOG

Vrijeme od dvije godine kratak je period za implementaciju komparativnog učenja, čak i za primjenu primjera dobre prakse, ocijenjeno je na konferenciji Regionalna saradnja o aktivacijiI, politikama i programima za podršku zapošljavanju u zemljama Zapadnog Balkana, koja se sprovodi u okviru projekta Regionalna platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja (ESAP).

Sa skupa, održanog u Budvi, preporučeno je da se sa dvije poveća na tri godine period primjene naučenog kroz regionalnu razmjenu iskustava, vježbi komparativnog učenja.

U radu Konferencije u Budvi učestvovali su ispred Zavoda za zapošljavanje Jovan Kostić i Aleksandar Rakočević. Poredi predstavnika iz Crne Gore, učestvovali su predstavnici javnih službi za zapošljavanje i ministarstava rada iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Sjeverne Makedonije i Srbije.

Regionalna platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja, koju finansira Evropska unija, a implementira Savjet za regionalnu saradnju (SRS) i Međunarodna organizacija rada (MOR) od 2016. godine, po prvi put je implementirala u regionu Zapadnog Balkana nir radionica za razmjenu stručnog znanja o odabranim politikama i programima zapošljavanja, po uđeđu na program EU za međusobno učenje. Ministarstva rada i javne službe za zapošljavanje zajedno su razmatrali odabrane programe i mjere zapošljavanja (uključujući zapošljavanje mladih, zapošljavanje osoba s invaliditetom, samozapošljavanje, lokalna partnerstva za zapošljavanje, pripravništvo i obuku na radnom mestu) i učestvovali u regionalnim radionicama za razmjenu stručnog znanja.

> *Vrijeme od dvije godine kratak je period za implementaciju komparativnog učenja, čak i za primjenu primjera dobre prakse, ocijenjeno je na konferenciji*

Poređ toga, ESAP je podržala upoređivanje uspješnosti između JSZ na Zapadnom Balkanu i njihov poboljšani dijalog kroz implementaciju "vježbi komparativnog učenja" (benclearning) među javnim službama za zapošljavanje, slijedeći iskustva Mreže javnih zavoda za zapošljavanje Evropske unije.

Delegacije zemalja učesnica konferencije su razgovarali o aktuelnim kretanjima na tržištu rada, sprovođenju mjera aktivne politike zapošljavanja, realizaciji glavnih rezultata programa međusobnog komparativnog učenja, uključujući ključne izazove i prioritetne akcije na Zapadnom Balkanu, kao i o dogovoru za buduću saradnju u oblasti zapošljavanja i socijalne politike između ministarstava rada i javnih službi za zapošljavanje Zapadnog Balkana.